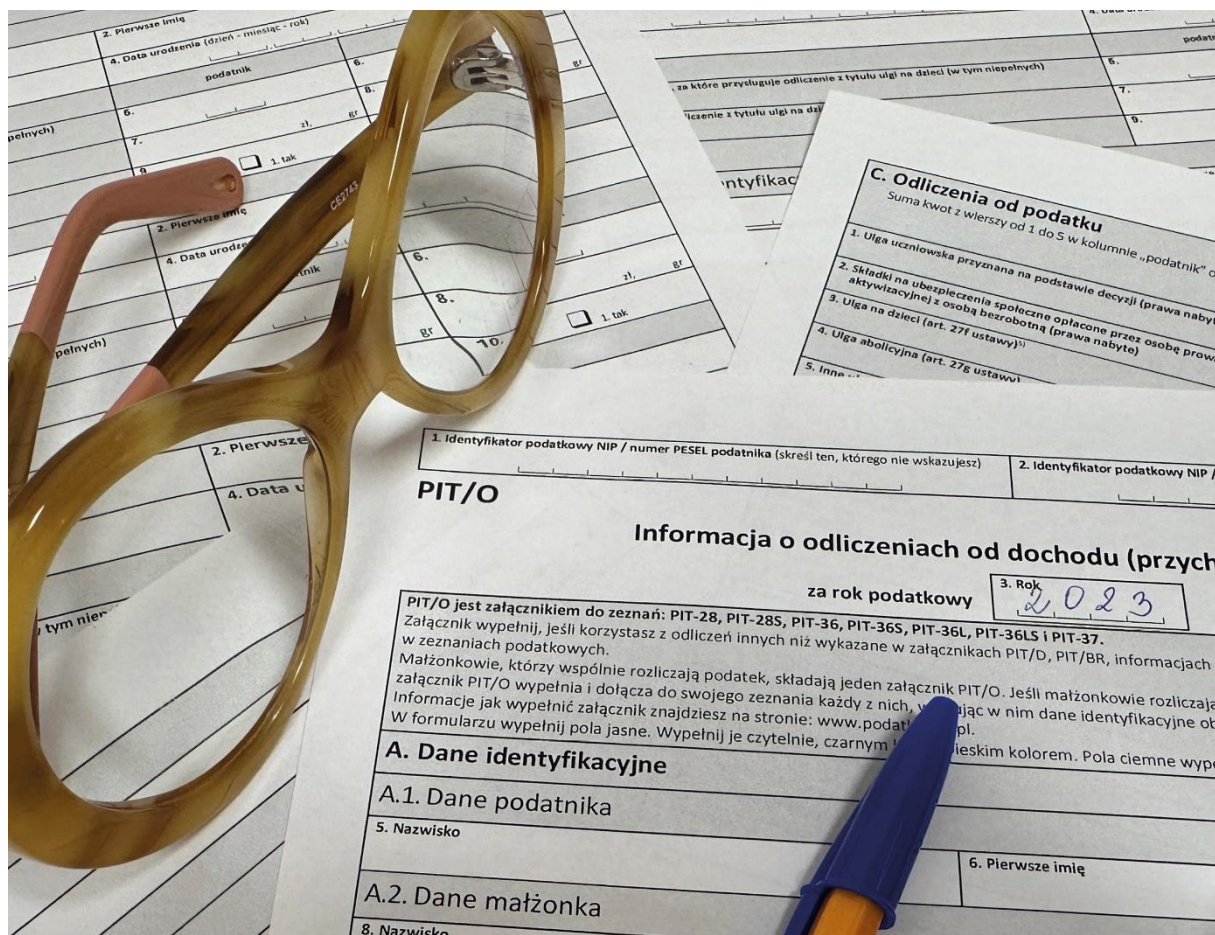

Broszura informacyjna do załącznika **PIT/O**

stan prawny na 31 grudnia 2023 roku

Broszura zawiera informacje podstawowe.
Aby uzyskać więcej informacji skontaktuj się z KIS
(Krajowa Informacja Skarbowa)
lub ze swoim urzędem skarbowym.

Dane kontaktowe KIS znajdziesz na stronie internetowej:
<https://www.kis.gov.pl/zalatwianie-spraw/udzielanie-informacji>

Ministerstwo
Finansów

Spis treści

1. Załącznik PIT/O	3
1.1. Kto składa	3
2. Darowizny	3
2.1. Darowizny na działalność pożytku publicznego	4
2.2. Darowizny na kult religijny	4
2.3. Darowizny na krwiodawstwo	5
2.4. Darowizny na kształcenie zawodowe	5
2.5. Darowizny na odbudowę Pałacu Saskiego, Pałacu Brühla oraz kamienic przy ulicy Królewskiej w Warszawie	5
2.6. Darowizny wynikające z odrębnych ustaw (czyli darowizny na działalność charytatywno- opiekuńczą kościelnych osób prawnych)	6
2.7. Dodatkowe warunki	6
3. Ulga rehabilitacyjna	7
4. Zwrot nienależnie pobranych świadczeń	12
5. Ulga internetowa	12
6. Ulga termomodernizacyjna	12
7. Ulga z tytułu wpłat na IKZE	15
8. Ulga na związki zawodowe	16
9. Ulga na zabytki	16
10. Ulga na nabycie/objęcie udziałów lub akcji	18
11. Ulga uczniowska	19
12. Ulga z tytułu zawarcia umowy aktywizacyjnej z osobą bezrobotną	20
13. Ulga na dzieci	20
14. Ulga abolicyjna	23
15. Ulga dla rodzin 4+	25
16. Wspólne warunki dla ulg wykazywanych w PIT/O	25

1. Załącznik PIT/O

PIT/O jest załącznikiem do zeznań: PIT-28, PIT-28S, PIT-36, PIT-36S, PIT-36L, PIT-36LS oraz PIT-37.

Zawiera informację o ulgach podatkowych, które stosujesz w rocznym rozliczeniu podatku dochodowego od osób fizycznych. Są nimi:

- darowizny,
- ulga rehabilitacyjna,
- zwrot nienależnie pobranych świadczeń,
- ulga internetowa,
- ulga termomodernizacyjna,
- ulga z tytułu wpłat na IKZE,
- ulga na związki zawodowe,
- ulga na zabytki,
- ulga na nabycie/objęcie udziałów lub akcji,
- ulga uczniowska,
- ulga z tytułu zawarcia umowy aktywizacyjnej z osobą bezrobotną,
- ulga na dzieci,
- ulga abolicyjna,
- ulga dla rodzin 4+.

1.1. Kto składa

PIT/O wypełniasz i składasz, jeśli korzystasz z co najmniej jednej ulgi z pkt 1.

PIT/O składasz zawsze wraz z zeznaniem podatkowym (nigdy jako samodzielny dokument), dlatego zasady jego wypełniania są takie same, jak dla zeznań (ich opis znajdziesz w broszurach informacyjnych do zeznań).

Jeśli w zeznaniu PIT-36 albo PIT-37 rozliczasz podatek wspólnie z małżonkiem albo jako wdowa/wdowiec, wystarczy, że do tego zeznania dołączysz jeden załącznik PIT/O, w którym wypełnisz pozycje „podatnik” lub „małżonek”, w kolejności przyjętej w zeznaniu.

Jeśli w 2023 roku nie pozostawałeś w związku małżeńskim, w PIT/O wypełniasz jedynie pozycje „podatnik”.

Jeśli w 2023 roku pozostawałeś w związku małżeńskim, to niezależnie od sposobu rozliczenia podatku (wspólnie z małżonkiem lub indywidualnie), w PIT/O podajesz dane identyfikacyjne (identyfikator podatkowy, nazwisko, pierwsze imię, datę urodzenia) obojga małżonków.

Poniżej znajdziesz opis poszczególnych ulg.

2. Darowizny

Możesz skorzystać z tej ulgi, jeśli w 2023 roku przekazałeś darowiznę na:

- działalność pożytku publicznego,
- kult religijny,
- krwiodawstwo,
- kształcenie zawodowe,
- odbudowę Pałacu Saskiego, Pałacu Brühla oraz kamienic przy ulicy Królewskiej w Warszawie,
- działalność charytatywno-opiekuńczą kościelnych osób prawnych.

2.1. Darowizny na działalność pożytku publicznego

Możesz odliczyć darowizny (pieniężne, rzeczowe), które przekazałeś organizacjom non-profit (organizacjom niedziałającym w celu osiągnięcia zysku, np. fundacji, stowarzyszeniu) na prowadzoną przez nie działalność pożytku publicznego w sferze zadań publicznych.

Chodzi o organizacje non-profit umocowane w przepisach:

- **krajowych** – są to organizacje wymienione w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, które działalność pożytku publicznego prowadzą w sferze zadań publicznych określonych w art. 4 tej ustawy, czyli przykładowo w zakresie pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej, działalności charytatywnej, upowszechniania tradycji narodowej lub przeciwdziałania skutkom działań wojennych na terytorium Ukrainy,
- **zagranicznych** – są to organizacje równorzędne do krajowych, które są określone w przepisach regulujących działalność pożytku publicznego obowiązujących w innym niż Polska państwie członkowskim UE lub EOG¹, oraz działalność tę faktycznie prowadzą. Dodatkowo z państwem, w którym znajduje się siedziba tej organizacji, Polska zawarła umowę o unikaniu podwójnego opodatkowania lub inną ratyfikowaną umowę międzynarodową, na podstawie której polski organ podatkowy może od tego państwa otrzymać informacje podatkowe.

Możesz odliczyć darowizny faktycznie przekazane. Kwota, którą odliczasz, nie może jednak przekroczyć 6% Twojego dochodu (odpowiednio przychodu w PIT-28).

O dodatkowych warunkach tego odliczenia przeczytaj w pkt [2.7](#) oraz [16](#).

Podstawa prawna: art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. a ustawy PIT² oraz art. 11 ust. 1 ustawy o ryczałcie³.

2.2. Darowizny na kult religijny

Możesz odliczyć darowizny (pieniężne, rzeczowe) przekazane na kult religijny. Darowizny mogą dotyczyć samych praktyk, obrzędów i uroczystości religijnych, jak i obiektów sakralnych i związanej z nimi infrastruktury. Przykładem darowizny na cele kultu religijnego jest wpłata na rachunek parafii pieniędzy na odnowienie ołtarza w kościele.

¹ Ilekroć jest mowa o UE i EOG, oznacza to odpowiednio Unię Europejską i Europejski Obszar Gospodarczy.

² Ustawa z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych.

³ Ustawa z dnia 20 listopada 1998 roku o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne.

Możesz odliczyć darowizny faktycznie przekazane. Kwota, którą odliczasz, nie może jednak przekroczyć 6% Twojego dochodu (odpowiednio przychodu w PIT-28).

O dodatkowych warunkach tego odliczenia przeczytaj w pkt [2.7](#) oraz [16](#).

Podstawa prawna: art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. b ustawy PIT oraz art. 11 ust. 1 ustawy o ryczałcie.

[2.3. Darowizny na krwiodawstwo](#)

Możesz odliczyć darowizny rzeczowe w postaci krwi lub jej składników, które honorowo (bezpłatnie) oddałeś jednostce organizacyjnej uprawnionej do ich pobrania, czyli np. w regionalnym centrum krwiodawstwa i krwiolecznictwa.

Wartość tej darowizny ustalasz w ten sposób, że mnożysz liczbę oddanych litrów krwi lub jej składników przez 130 zł. Przykładowo wartość darowizny w postaci 450 ml krwi obliczasz: $0,45 \times 130$.

Aby odliczyć tę darowiznę musisz posiadać zaświadczenie o ilości bezpłatnie oddanej krwi lub jej składników, wystawione przez jednostkę, która krew/składniki pobrała.

O dodatkowych warunkach odliczenia przeczytaj w pkt [2.7](#) oraz [16](#).

Podstawa prawna: art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. c ustawy PIT oraz art. 11 ust. 1 ustawy o ryczałcie.

[2.4. Darowizny na kształcenie zawodowe](#)

Jeśli osiągasz przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej, to możesz odliczyć darowiznę rzeczową w postaci materiałów dydaktycznych oraz środków trwałych, którą przekazałeś na cele kształcenia zawodowego:

- publicznym szkołom prowadzącym kształcenie zawodowe, o których mowa w art. 4 pkt 28a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 roku – Prawo oświatowe,
- publicznym placówkom i centrom, o których mowa w art. 2 pkt 4 ww. ustawy.

Chodzi o materiały dydaktyczne i środki trwałe, które są kompletne i zdadne do użytku oraz nie mają więcej niż 12 lat.

Możesz odliczyć darowizny faktycznie przekazane. Kwota, którą odliczasz, nie może jednak przekroczyć 6% Twojego dochodu (odpowiednio przychodu w PIT-28).

O dodatkowych warunkach tego odliczenia przeczytaj w pkt [2.7](#) oraz [16](#).

Podstawa prawna: art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. d ustawy PIT, art. 30c ust. 2 pkt 4 ustawy PIT oraz art. 11 ust. 1 ustawy o ryczałcie.

[2.5. Darowizny na odbudowę Pałacu Saskiego, Pałacu Brühla oraz kamienic przy ulicy Królewskiej w Warszawie](#)

Inwestycje w zakresie odbudowy Pałacu Saskiego, Pałacu Brühla oraz kamienic przy ulicy Królewskiej w Warszawie są celem publicznym w rozumieniu ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami. Zadania polegające na przygotowaniu i realizacji tych inwestycji prowadzi spółka

z ograniczoną odpowiedzialnością - Spółka Celowa. Jej przychodami są między innymi przychody z tytułu darowizn.

Jeśli przekazałeś Spółce Celowej darowizny (pieniężne, rzeczowe) na odbudowę Pałacu Saskiego, Pałacu Brühla oraz kamienic przy ulicy Królewskiej w Warszawie, to możesz je odliczyć.

Możesz odliczyć darowizny faktycznie przekazane. Kwota, którą odliczasz, nie może jednak przekroczyć 6% Twojego dochodu (odpowiednio przychodu w PIT-28).

O dodatkowych warunkach tego odliczenia przeczytaj w pkt [2.7](#) oraz [16](#).

Podstawa prawna: art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. e ustawy PIT oraz art. 11 ust. 1 ustawy o ryczałcie.

[2.6. Darowizny wynikające z odrębnych ustaw \(czyli darowizny na działalność charytatywno-opiekuńczą kościelnych osób prawnych\)](#)

Możesz odliczyć darowizny (pieniężne, rzeczowe), które przekazałeś kościelnej osobie prawnej (np. parafii) na działalność charytatywno-opiekuńczą przez nią prowadzoną.

Darowizny na kościelną działalność charytatywno-opiekuńczą są u darczyńców wyłączone z podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych (odliczasz 100% jej wartości), pod warunkiem że kościelna osoba prawna potwierdzi odbiór darowizny na piśmie (wystawi pokwitowanie) oraz w okresie dwóch lat od dnia przekazania darowizny przekaże sprawozdanie o przeznaczeniu jej na ww. działalność. Darowiznę pieniężną odliczysz, jeśli przekazałeś ją na rachunek kościelnej osoby prawnej.

Prawo do odliczenia darowizn na działalność charytatywno-opiekuńczą kościelnych osób prawnych wynika z poszczególnych ustaw o stosunku Państwa do danego Kościoła. Przykładem jest art. 55 ust. 7 ustawy z dnia 17 maja 1989 roku o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej.

O dodatkowych warunkach tego odliczenia przeczytaj w pkt [2.7](#) oraz [16](#).

[2.7. Dodatkowe warunki](#)

[Nie odliczysz darowizn](#), które:

- przekazałeś na rzecz osób fizycznych,
- przekazałeś na rzecz osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, prowadzących działalność gospodarczą polegającą na wytwarzaniu wyrobów przemysłu elektronicznego, paliwowego, tytoniowego, spirytusowego, winiarskiego, piwowarskiego, a także pozostałych wyrobów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 1,5%, oraz wyrobów z metali szlachetnych albo z udziałem tych metali, lub handlu tymi wyrobami,

[Odliczysz tylko te darowizny, które masz udokumentowane](#). W przypadku darowizn pieniężnych musisz posiadać dowód ich wpłaty na:

- rachunek płatniczy obdarowanego,

- rachunek w banku, inny niż rachunek płatniczy.

W przypadku darowizn rzeczowych musisz posiadać:

- dowód, który potwierdza, że to Ty jesteś darczyńcą, i który pozwala ustalić wartość przekazanej darowizny,
- oświadczenie obdarowanego o przyjęciu darowizny.

Gdy przedmiotem darowizny rzeczowej są towary opodatkowane podatkiem od towarów i usług, za kwotę darowizny przyjmujesz wartość towaru wraz z tym podatkiem, w części przekraczającej kwotę podatku naliczonego, którą masz prawo odliczyć zgodnie z przepisami o podatku od towarów i usług z tytułu dokonania tej darowizny.

Limit. Łączna kwota odliczeń z tytułu darowizn (z wyłączeniem darowizn na działalność charytatywno-opiekuńczą kościelnych osób prawnych), nie może być wyższa niż 6% dochodu w odniesieniu do darowizn, które odliczasz w PIT-36, PIT-36L albo PIT-37, odpowiednio – 6% przychodu, w odniesieniu do darowizn, które odliczasz w PIT-28.

Informacje o odliczanych darowiznach (do wysokości limitu oraz dochodu/przychodu, który pomniejszają) wpisujesz w odpowiednich pozycjach w wierszu 1 w części B załącznika PIT/O. Następnie wypełniasz część D tego formularza. Podajesz w niej informacje o pełnej wartości przekazanych darowizn oraz o obdarowanych nimi podmiotach. Tutaj nie ograniczasz darowizn do wysokości limitu.

3. Ulga rehabilitacyjna

Ulga rehabilitacyjna polega na odliczeniu wydatków na cele rehabilitacyjne oraz wydatków związanych z ułatwieniem wykonywania czynności życiowych, poniesionych w roku podatkowym przez podatnika będącego osobą z niepełnosprawnościami lub podatnika, na którego utrzymaniu są osoby z niepełnosprawnościami, dalej: wydatki rehabilitacyjne.

Dla potrzeb tej ulgi ustawa PIT określa w szczególności:

- jakie wydatki możesz odliczyć w ramach tej ulgi,
- czego nie odliczysz,
- ile odliczysz,
- kto jest osobą z niepełnosprawnościami,
- kto jest osobą z niepełnosprawnościami, pozostającą na utrzymaniu podatnika,
- sposób dokumentowania wydatków rehabilitacyjnych.

Możesz odliczyć wydatki wymienione w art. 26 ust. 7a ustawy PIT, czyli poniesione na:

- adaptację i wyposażenie mieszkań oraz budynków mieszkalnych stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności,
- przystosowanie pojazdów mechanicznych do potrzeb wynikających z niepełnosprawności,
- zakup, naprawę lub najem:

- wyrobów medycznych wymienionych w wykazie określonym rozporządzeniem⁴,
- indywidualnego sprzętu, urządzeń i narzędzi niezbędnych w rehabilitacji oraz ułatwiających wykonywanie czynności życiowych stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności, które nie są wymienione w wykazie określonym rozporządzeniem⁴,
- wyposażenia: wyrobów medycznych, indywidualnego sprzętu, urządzeń i narzędzi niezbędnych w rehabilitacji oraz ułatwiających wykonywanie czynności życiowych stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności, bez którego nie jest możliwe ich użytkowanie zgodnie z przeznaczeniem (np. zakup baterii do aparatu słuchowego),
- pieluchomajtki, pieluchy anatomiczne, chłonne majtki, podkłady, wkłady anatomiczne,
- zakup wydawnictw i materiałów (pomocy) szkoleniowych, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności,
- odpłatność za pobyt na turnusie rehabilitacyjnym,
- odpłatność za pobyt w zakładzie leczenia uzdrowiskowego, zakładzie rehabilitacji leczniczej, zakładzie opiekuńczo-leczniczym, zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym,
- odpłatność za pobyt opiekuna osoby z niepełnosprawnością zaliczonej do I⁵ grupy inwalidztwa lub dzieci z niepełnosprawnością do lat 16, przebywającego z osobą z niepełnosprawnością na turnusie rehabilitacyjnym, w zakładzie leczenia uzdrowiskowego lub zakładzie rehabilitacji leczniczej,
- odpłatność za zabiegi rehabilitacyjne lub leczniczo-rehabilitacyjne,
- opłacenie przewodników osób niewidomych I lub II⁶ grupy inwalidztwa oraz osób z niepełnosprawnością narządu ruchu zaliczonych do I grupy inwalidztwa,
- utrzymanie psa asystującego, o którym mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- opiekę pielęgniarzką w domu nad osobą z niepełnosprawnością w okresie przewlekłej choroby uniemożliwiającej poruszanie się oraz usługi opiekuńcze świadczone dla osób z niepełnosprawnością zaliczonych do I grupy inwalidztwa,
- opłacenie tłumacza języka migowego,
- kolonie i obozy dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością oraz dzieci osób z niepełnosprawnością, które nie ukończyły 25. roku życia,

⁴ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 maja 2017 roku w sprawie wykazu wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie.

⁵ Osoby zaliczone do I grupy inwalidztwa to osoby, w stosunku do których, na podstawie odrębnych przepisów, orzeczono: całkowitą niezdolność do pracy oraz niezdolność do samodzielnej egzystencji (1) albo niezdolność do samodzielnej egzystencji (2), albo znaczny stopień niepełnosprawności (3).

⁶ Osoby zaliczone do II grupy inwalidztwa, to osoby, w stosunku do których, na podstawie odrębnych przepisów, orzeczono: całkowitą niezdolność do pracy (1) albo umiarkowany stopień niepełnosprawności (2).

- leki, o których mowa w ustawie z dnia 6 września 2001 roku – Prawo farmaceutyczne, jeśli lekarz specjalista stwierdził, że osoba z niepełnosprawnością powinna stosować określone leki stale lub czasowo,
- odpłatny przewóz: osoby z niepełnosprawnością karetką transportu sanitarnego, osoby z niepełnosprawnością zaliczonej do I lub II grupy inwalidztwa oraz dzieci z niepełnosprawnością do lat 16 – również innymi środkami transportu,
- używanie samochodu osobowego, stanowiącego własność (współwłasność) osoby z niepełnosprawnością lub podatnika mającego na utrzymaniu osobę z niepełnosprawnością albo dziecko z niepełnosprawnością, które nie ukończyło 16. roku życia,
- odpłatne przejazdy środkami transportu publicznego związane z pobytem:
 - na turnusie rehabilitacyjnym,
 - w zakładzie leczenia uzdrowiskowego, zakładzie rehabilitacji leczniczej, zakładzie opiekuńczo-leczniczym, zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym,
 - na koloniach i obozach dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością oraz dzieci osób z niepełnosprawnością, które nie ukończyły 25. roku życia,
 - opiekuna osoby z niepełnosprawnością zaliczonej do I grupy inwalidztwa lub dzieci z niepełnosprawnością do lat 16, przebywającego z osobą z niepełnosprawnością na turnusie rehabilitacyjnym lub w zakładzie leczenia uzdrowiskowego lub zakładzie rehabilitacji leczniczej.

Nie odliczysz wydatków spoza tej listy, jak i wydatków, które wprost zostały wymienione w ustawie PIT, jako niepodlegające odliczeniu, czyli:

- poniesionych na zakup, naprawę lub najem sprzętu gospodarstwa domowego,
- sfinansowanych w całości ze środków: ZFRON (zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych), ZFA (zakładowego funduszu aktywności), PFRON (Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych), NFZ (Narodowego Funduszu Zdrowia), ZFŚS (zakładowego funduszu świadczeń socjalnych).

Jeśli tylko część wydatków rehabilitacyjnych została sfinansowana (dofinansowana/zaliczona/odliczona/zwrócona), możesz odliczyć tylko nadwyżkę wykraczającą ponad tę część.

Ile odliczysz. Zdecydowaną większość wydatków odliczysz w kwocie faktycznie poniesionej. Jedynym ograniczeniem jest wysokość Twoich dochodów lub przychodów. W przypadku wydatków poniesionych na:

- wyroby medyczne takie jak pieluchomajtki, pieluchy anatomiczne, chłonne majtki, podkłady, wkłady anatomiczne – możesz odliczyć wydatek faktycznie poniesiony, przy czym nie więcej niż 2 280 zł,

- opłacenie przewodników osób niewidomych I lub II grupy inwalidztwa oraz osób z niepełnosprawnością narządu ruchu zaliczonych do I grupy inwalidztwa – możesz odliczyć wydatek faktycznie poniesiony, przy czym nie więcej niż 2 280 zł,
- utrzymanie psa asystującego - możesz odliczyć wydatek faktycznie poniesiony, przy czym nie więcej niż 2 280 zł,
- używanie samochodu osobowego – możesz odliczyć wydatek faktycznie poniesiony, przy czym nie więcej niż 2 280 zł,
- leki – możesz odliczyć, jeśli w danym miesiącu wydałeś na leki więcej niż 100 zł. Wówczas odliczasz nadwyżkę ponad 100 zł.

Możesz odliczyć ulgę rehabilitacyjną, jeśli wydatki rehabilitacyjne poniosłeś będąc osobą z niepełnosprawnością lub masz na utrzymaniu taką osobę. Dla potrzeb ulgi rehabilitacyjnej **jesteś osobą z niepełnosprawnością, jeśli** posiadasz jedno z następujących orzeczeń:

- orzeczenie o zakwalifikowaniu przez organy orzekające do jednego z trzech stopni niepełnosprawności, określonych w odrębnych przepisach,
- decyzję przyznającą rentę z tytułu całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy, rentę szkoleniową albo rentę socjalną,
- orzeczenie o niepełnosprawności osoby, która nie ukończyła 16 roku życia, wydane na podstawie odrębnych przepisów,
- orzeczenie o niepełnosprawności, wydane przez właściwy organ na podstawie odrębnych przepisów obowiązujących do 31 sierpnia 1997 roku.

Osobą z niepełnosprawnością, pozostającą na utrzymaniu, jest Twój:

- mążonek,
- zstępny (np. dziecko, wnuk),
- wstępny (np. rodzic, dziadek, babcia),
- pasierb,
- zięć, synowa,
- brat, siostra,
- ojczym, macocha, teściowa, teść, lub dziecko obce przyjęte na wychowanie przez Ciebie lub małżonka

– pod warunkiem że roczny dochód tej osoby z niepełnosprawnością (rozumiany jako przychód pomniejszony o koszty uzyskania przychodów) nie przekroczył w 2023 roku kwoty 19 061,28 zł⁷. Przy ustalaniu tych rocznych dochodów pomijasz:

⁷ Kwota ta stanowi dwunastokrotność kwoty renty socjalnej określonej w ustawie z dnia 27 czerwca 2003 roku o rencie socjalnej, w wysokości obowiązującej w grudniu roku podatkowego.

- alimenty na rzecz dzieci: małoletnich (1), pełnoletnich, które otrzymywały zasiłek pielęgnacyjny, dodatek pielęgnacyjny lub rentę socjalną (2), pełnoletnich do 25. roku życia, które uczą się lub studiują oraz same spełniają kryterium dochodowe⁸(3),
- świadczenie uzupełniające otrzymane przez osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji,
- dodatki z tarcz antyinflacyjnych i solidarnościowych takie jak: dodatek energetyczny⁹, dodatek osłonowy¹⁰, dodatek węglowy¹¹, dodatek dotyczący sytuacji na rynku paliw¹², dodatek elektryczny¹³, refundacja kwoty odpowiadającej podatkowi VAT w związku z sytuacją na rynku gazu¹⁴,
- zasiłek pielęgnacyjny,
- 13. i 14. emeryturę.

Odliczysz tylko te wydatki, które masz udokumentowane. W większości przypadków musisz posiadać dokument stwierdzający wysokość poniesionych wydatków. Jest nim w szczególności faktura, z której wynika komu i za co zapłaciłeś. Jedynie w przypadku wydatków poniesionych na:

- utrzymanie psa asystującego,
- opłacenie przewodnika osoby niewidomej zaliczonej do I lub II grupy inwalidztwa lub osoby z niepełnosprawnością narządu ruchu zaliczoną do I grupy inwalidztwa,
- używanie samochodu osobowego

– nie musisz posiadać dokumentów stwierdzających wysokość tych wydatków. Przy czym, jeśli organ podatkowy – w ramach swoich uprawnień – zażąda, abyś przedstawił dowody potwierdzające Twoje prawo do tych odliczeń, musisz w szczególności: podać imię i nazwisko przewodnika, któremu zapłaciłeś, okazać certyfikat psa asystującego lub udowodnić, że poniosłeś jakikolwiek wydatek związany z używaniem własnego samochodu osobowego (może to być np. opłata ubezpieczenia auta, faktura wystawiona przez mechanika samochodowego).

O dodatkowych warunkach tego odliczenia przeczytaj w pkt 16.

Podstawa prawna: art. 26 ust. 1 pkt 6 ustawy PIT oraz art. 11 ust. 1 ustawy o ryczałcie.

⁸ Przy ustalaniu, czy je spełniasz całkowicie pomijasz rentę rodzinną. Kryterium dochodowe pełnoletniego dziecka wynosi w 2023 roku 19 061,28 zł. Kwotę tę ustala się w ten sposób, że sumujesz przychody objęte ulgą dla młodych (art. 21 ust. 1 pkt 148 ustawy PIT) oraz ulgą na powrót (art. 21 ust. 1 pkt 152 ustawy PIT), a także dochody (przychód minus koszty uzyskania przychodów) podlegające opodatkowaniu według skali podatkowej (bez renty rodzinnej) oraz dochody z niektórych kapitałów pieniężnych, podlegające opodatkowaniu zgodnie z art. 30b ustawy PIT.

⁹ Art. 5c ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku – Prawo energetyczne.

¹⁰ Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 roku o dodatku osłonowym.

¹¹ Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 roku o dodatku węglowym.

¹² Art. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 15 września 2022 roku o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw.

¹³ Art. 27 ustawy z dnia 7 października 2022 roku o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej.

¹⁴ Art. 18 ustawy z dnia 15 grudnia 2022 roku o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku gazu.

4. Zwrot nienależnie pobranych świadczeń

Jeśli w 2023 roku zwróciłeś świadczenie (w kwocie uwzględniającej pobrany podatek), które otrzymałeś nie mając do tego prawa lub prawo to utraciłeś, to możesz je odliczyć w zeznaniu, chyba że zwrot ten został już uwzględniony przez płatnika.

W zeznaniu za 2023 rok możesz również odliczyć to nienależnie pobrane świadczenie, które zwróciłeś w latach: 2018, 2019, 2020, 2021 lub 2022. W tym przypadku w zeznaniu za 2023 rok odliczysz tylko tę jego część, której nie odliczyłeś ze względu na zbyt niski dochód (przychód) w tych latach.

O dodatkowych warunkach tego odliczenia przeczytaj w pkt 16.

Podstawa prawna: art. 26 ust. 1 pkt 5 ustawy PIT oraz art. 11 ust. 1 ustawy o ryczałcie.

5. Ulga internetowa

Ulga internetowa polega na odliczeniu wydatków, które poniosłeś z tytułu użytkowania sieci Internet, niezależnie od miejsca, w którym z niej korzystałeś, oraz formy dostępu, np. w domu (łącze stałe, bezprzewodowe, w tym za pomocą urządzeń mobilnych), czy w kawiarence internetowej.

Możesz odliczyć wydatek faktycznie poniesiony w 2023 roku, przy czym nie więcej niż 760 zł. Odliczenie stosujesz, jeśli z ulgi internetowej korzystasz pierwszy raz lub po raz pierwszy skorzystałeś w 2022 roku. Od 2013 roku ulga ta przysługuje bowiem tylko przez dwa kolejne lata.

Odliczasz wydatki, które masz udokumentowane w sposób, z którego wynika, że poniosłeś wydatki z tytułu użytkowania sieci Internet, oraz komu i ile zapłaciłeś. Dokumentem potwierdzającym poniesienie wydatków może być np. faktura w rozumieniu przepisów ustawy o podatku od towarów i usług¹⁵.

O dodatkowych warunkach tego odliczenia przeczytaj w pkt 16.

Podstawa prawna: art. 26 ust. 1 pkt 6a ustawy PIT oraz art. 11 ust. 1 ustawy o ryczałcie.

6. Ulga termomodernizacyjna

Ulga termomodernizacyjna polega na prawie właściciela lub współwłaściciela budynku mieszkalnego jednorodzinnego do odliczenia wydatków poniesionych w roku podatkowym na materiały budowlane, urządzenia i usługi, związane z realizacją przedsięwzięcia termomodernizacyjnego w tym budynku, pod warunkiem że przedsięwzięcie to zostało zakończone w okresie 3 kolejnych lat, licząc od końca roku podatkowego, w którym właściciel/współwłaściciel termomodernizowanego budynku po raz pierwszy poniósł te wydatki.

Dla potrzeb tej ulgi ustawa PIT określa w szczególności:

- czym jest przedsięwzięcie termomodernizacyjne,
- jakie wydatki możesz odliczyć,
- czego nie odliczysz,
- ile odliczysz,

¹⁵ Ustawa z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług.

- dokumentowanie wydatków termomodernizacyjnych.

Przedsięwzięcie termomodernizacyjne¹⁶ to:

- ulepszenie, w wyniku którego następuje zmniejszenie zapotrzebowania na energię dostarczaną do ogrzewania i podgrzewania wody użytkowej oraz ogrzewania do budynków mieszkalnych,
- ulepszenie, w wyniku którego następuje zmniejszenie strat energii pierwotnej w lokalnych sieciach ciepłowniczych oraz zasilających je lokalnych źródłach ciepła, jeżeli budynki mieszkalne, do których dostarczana jest z tych sieci energia, spełniają wymagania w zakresie oszczędności energii, określone w przepisach prawa budowlanego, lub zostały podjęte działania w celu zmniejszenia zużycia energii dostarczanej do tych budynków,
- wykonanie przyłącza technicznego do scentralizowanego źródła ciepła, w związku z likwidacją lokalnego źródła ciepła, w wyniku czego następuje zmniejszenie kosztów pozyskania ciepła dostarczanego do budynków mieszkalnych,
- całkowita lub częściowa zamiana źródeł energii na źródła odnawialne lub zastosowanie wysokosprawnej kogeneracji.

Możesz odliczyć wydatki, które zostały określone rozporządzeniem¹⁷, czyli wydatki na:

- materiały budowlane wykorzystywane do docieplenia przegród budowlanych, płyt balkonowych oraz fundamentów wchodzące w skład systemów dociepleń lub wykorzystywane do zabezpieczenia przed zawilgoceniem,
- węzeł cieplny wraz z programatorem temperatury,
- kocioł gazowy kondensacyjny wraz ze sterowaniem, armaturą zabezpieczającą i regulującą oraz układem doprowadzenia powietrza i odprowadzenia spalin,
- kocioł olejowy kondensacyjny wraz ze sterowaniem, armaturą zabezpieczającą i regulującą oraz układem doprowadzenia powietrza i odprowadzenia spalin,
- zbiornik na gaz lub zbiornik na olej,
- kocioł przeznaczony wyłącznie do spalania biomasy, o której mowa w art. 2 ust. 1 pkt 4a lit. c ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 roku o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw¹⁸,
- przyłącze do sieci ciepłowniczej lub gazowej,

¹⁶ Definicja jest zawarta w art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków.

¹⁷ Rozporządzenie Ministra Inwestycji i Rozwoju z dnia 21 grudnia 2018 roku w sprawie określenia wykazu rodzajów materiałów budowlanych, urządzeń i usług związanych z realizacją przedsięwzięć termomodernizacyjnych.

¹⁸ Kocioł musi spełniać co najmniej wymagania określone w rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 roku w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe, jeżeli eksploatacji takiego kotła nie zakazuje uchwała przyjęta na podstawie art. 96 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku – Prawo ochrony środowiska.

- materiały budowlane wchodzące w skład instalacji ogrzewczej,
- materiały budowlane wchodzące w skład instalacji przygotowania ciepłej wody użytkowej,
- materiały budowlane wchodzące w skład systemu ogrzewania elektrycznego,
- pompę ciepła wraz z osprzętem,
- kolektor słoneczny wraz z osprzętem,
- ogniwo fotowoltaiczne wraz z osprzętem,
- stolarkę okienną i drzwiową w tym okna, okna połaciowe wraz z systemami montażowymi, drzwi balkonowe, bramy garażowe, powierzchnie przezroczyste nieotwieralne,
- materiały budowlane składające się na system wentylacji mechanicznej wraz z odzyskiem ciepła lub odzyskiem ciepła i chłodu,
- wykonanie audytu energetycznego budynku przed realizacją przedsięwzięcia termomodernizacyjnego,
- wykonanie analizy termograficznej budynku,
- wykonanie dokumentacji projektowej związanej z pracami termomodernizacyjnymi,
- wykonanie ekspertyzy ornitologicznej i chiropterologicznej,
- docieplenie przegród budowlanych lub płyt balkonowych lub fundamentów,
- wymianę stolarki zewnętrznej np.: okien, okien połaciowych, drzwi balkonowych, drzwi zewnętrznych, bram garażowych, powierzchni przezroczystych nieotwieralnych,
- wymianę elementów istniejącej instalacji ogrzewczej lub instalacji przygotowania ciepłej wody użytkowej lub wykonanie nowej instalacji wewnętrznej ogrzewania lub instalacji przygotowania ciepłej wody użytkowej,
- montaż: kotła gazowego kondensacyjnego, kotła olejowego kondensacyjnego, pompy ciepła, kolektora słonecznego, systemu wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła z powietrza wywiewanego, instalacji fotowoltaicznej,
- uruchomienie i regulację źródła ciepła oraz analizę spalin,
- regulację i równoważenie hydrauliczne instalacji,
- demontaż źródła ciepła na paliwo stałe.

Nie odliczysz wydatków spoza listy określonej rozporządzeniem, a także wydatków, które wprost zostały wymienione w ustawie PIT jako niepodlegające odliczeniu, czyli wydatków:

- w całości sfinansowanych ze środków NFOŚiGW (Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej) lub wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej,
- uwzględnionych przez Ciebie w związku z korzystaniem z ulg podatkowych w rozumieniu przepisów Ordynacji podatkowej¹⁹,

¹⁹ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa.

Ile odliczysz. Możesz odliczyć wydatki faktycznie poniesione, przy czym nie więcej niż 53 000 zł. Tyle wynosi bowiem limit tej ulgi. Limit ten jest wspólny dla wszystkich przedsięwzięć termomodernizacyjnych, które realizujesz w budynkach będących Twoją własnością lub współwłasnością.

Jeśli pozostajesz w związku małżeńskim, Ty i małżonek macie odrębne limity po 53 000 zł.

W zeznaniu za 2023 rok możesz odliczyć wydatki termomodernizacyjne poniesione w tym roku oraz wydatki termomodernizacyjne poniesione w latach 2019, 2020, 2021, 2022, jeśli Twój dochód (przychód) w tych latach był zbyt niski na ich odliczenie. Wydatki termomodernizacyjne, które poniosłeś w roku podatkowym, a których nie odliczyłeś ze względu na zbyt niski dochód (przychód) za ten rok, możesz bowiem odliczyć w kolejnych 6 latach, liczonych od końca roku podatkowego, w którym poniosłeś pierwszy wydatek.

Możesz odliczyć tylko te wydatki, które masz udokumentowane fakturą wystawioną przez podatnika podatku od towarów i usług niekorzystającego ze zwolnienia od tego podatku.

W przypadku wydatków opodatkowanych podatkiem od towarów i usług, za wysokość wydatku uważa się wydatek wraz z tym podatkiem, o ile podatek od towarów i usług nie został odliczony na podstawie ustawy o podatku od towarów i usług.

Datą poniesienia wydatku jest dzień wystawienia faktury.

Kiedy zwracasz ulgę. Jeśli po roku, w którym skorzystałeś z ulgi termomodernizacyjnej, otrzymasz zwrot odliczonych wydatków, musisz do dochodu (przychodu), który uzyskałeś w roku otrzymania zwrotu, doliczyć kwoty uprzednio odliczone (odpowiadające temu zwrotowi). Robisz to w zeznaniu.

Ulgę musisz zwrócić również wówczas, gdy nie zrealizujesz przedsięwzięcia termomodernizacyjnego w okresie 3 kolejnych lat liczonych od końca roku podatkowego, w którym poniosłeś pierwszy wydatek. Oznacza to, że kwoty, które wcześniej odliczyłeś z tego tytułu, będziesz obowiązany doliczyć do dochodu (przychodu) za rok podatkowy, w którym upłynął trzyletni termin.

Więcej informacji o tej uldze znajdziesz w objaśnieniach podatkowych zamieszczonych na stronie:

<https://www.gov.pl/web/finanse/objasnienia-podatkowe-z-30-marca-2023-r-dot-formy-wsparcia-przedswiezecia-termomodernizacyjnego-w-podatku-dochodowym-od-osob-fizycznych>.

O dodatkowych warunkach tego odliczenia przeczytaj w pkt 16.

Podstawa prawna: art. 26h ustawy PIT oraz art. 11 ust. 1 ustawy o ryczałcie.

7. Ulga z tytułu wpłat na IKZE

Ulga z tytułu wpłat na IKZE polega na odliczeniu dokonanych przez Ciebie w 2023 roku wpłat na indywidualne konto zabezpieczenia emerytalnego (IKZE) do wysokości określonej w przepisach o indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego.

Wysokość wpłat na IKZE określona jest w art. 13a ust. 1-4 ustawy o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego²⁰. Wysokość wpłat na IKZE w 2023 roku nie może przekroczyć 8 322 zł. Jeśli jednak jesteś osobą prowadzącą pozarolniczą działalność w rozumieniu art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, wówczas Twój limit sumy wpłat na IKZE w 2023 roku jest wyższy i wynosi 12 483 zł.

W przypadku gdy wpłaty na IKZE dokonywane są przez małoletniego, suma wpłat na IKZE nie może przekroczyć dochodów uzyskanych przez niego w 2023 roku z pracy wykonywanej na podstawie umowy o pracę, lecz nie więcej niż 8 322 zł.

Jeśli od 1 stycznia 2012 roku do 31 grudnia 2012 roku przeniosłeś środki zgromadzone na indywidualnym koncie emerytalnym (IKE) na indywidualne konto zabezpieczenia emerytalnego (IKZE), środki te uznaje się za wpłatę na IKZE. Wpłata ta podlegała odliczeniu od dochodu w ramach limitu przysługującego w 2012 roku. Nadwyżka ponad przysługujący w tym roku limit odliczenia podlega odliczeniu w latach następnych. W takiej sytuacji musisz jednak pamiętać, że w okresie, w którym dokonujesz odliczeń od dochodu środków przeniesionych z IKE na IKZE, nie przysługuje Ci już prawo dokonywania wpłat na IKZE.

Podstawa prawna: art. 26 ust. 1 pkt 2b ustawy PIT oraz art. 11 ust. 1 ustawy o ryczałcie.

8. Ulga na związki zawodowe

Jeśli należysz do związków zawodowych oraz w 2023 r. zapłaciłeś składki członkowskie z tytułu przynależności do tej organizacji, to możesz je odliczyć. Możesz to zrobić niezależnie od tego, czy składki te opłaciłeś samodzielnie, czy z Twoich dochodów potrącał je płatnik (np. zakład pracy). Ważne, że Ty je sfinansowałeś.

W zeznaniu możesz odliczyć składki faktycznie zapłacone, przy czym nie więcej niż 840 zł.

Możesz odliczyć tylko te składki, które masz udokumentowane. Jeśli samodzielnie wpłacałeś składki, musisz posiadać dowód, z którego wynika, ile i komu je zapłaciłeś (nazwa organizacji związkowej) oraz kiedy to zrobiłeś.

Jeśli składki potrącał z Twojego wynagrodzenia zakład pracy, dokumentem tym jest informacja PIT-11⁽²⁹⁾ z wypełnioną przez płatnika poz. 123.

O dodatkowych warunkach tego odliczenia przeczytaj w pkt 16.

Podstawa prawna: art. 26 ust. 1 pkt 2c ustawy PIT oraz art. 11 ust. 1 ustawy o ryczałcie.

9. Ulga na zabytki

Ulga na zabytki polega na prawie właściciela lub współwłaściciela zabytku nieruchomego do odliczenia wydatków:

²⁰ Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego.

- poniesionych w roku podatkowym na wpłaty na fundusz remontowy wspólnoty mieszkaniowej lub spółdzielni mieszkaniowej, utworzony dla zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru zabytków lub znajdującego się w ewidencji zabytków,
- na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru zabytków.

Możesz odliczyć 50% tych wydatków, pod warunkiem, że spełniasz pozostałe warunki określone w ustawie PIT. Oznacza to, że wydatki na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane możesz odliczyć, jeśli w momencie poniesienia wydatku byłeś właścicielem lub współwłaścicielem zabytku nieruchomego, oraz posiadałeś sporządzone na piśmie pozwolenie wojewódzkiego konserwatora zabytków na ich prowadzenie, a po ich poniesieniu uzyskałeś zaświadczenie wojewódzkiego konserwatora zabytków potwierdzające wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych.

W zeznaniu za 2023 rok możesz odliczyć wydatki, które poniosłeś w 2023 roku, a także wydatki, które poniosłeś w 2022 roku, w części, w jakiej ich nie odliczyłeś z uwagi na zbyt niski dochód (przychód) za ten rok. Wysokość odliczenia, która nie znalazła pokrycia w uzyskanych dochodach i przychodach, może być bowiem odliczona w kolejnych latach, nie dłużej jednak niż przez 6 lat, licząc od końca roku podatkowego, w którym dokonałeś odliczenia.

Nie odliczysz wydatków, które:

- poniosłeś na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane wykonane niezgodnie z zaleceniami wojewódzkiego konserwatora zabytków lub wykraczające poza te zalecenia,
- zostały Ci sfinansowane, dofinansowane lub zwrócone w jakiejkolwiek formie,
- uwzględniłeś, jako ulgę podatkową w rozumieniu przepisów Ordynacji podatkowej.

Możesz odliczyć tylko te wydatki, które masz udokumentowane. W przypadku wpłat na fundusz remontowy musisz posiadać dowód wpłat na ten fundusz albo zaświadczenie o wysokości wpłat wystawione przez wspólnotę lub spółdzielnię mieszkaniową.

W przypadku wydatków na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane musisz posiadać fakturę, która potwierdza poniesienie tych wydatków. Faktura musi być wystawiona przez podatnika podatku od towarów i usług, niekorzystającego ze zwolnienia od tego podatku. Za wysokość wydatku uważa się wydatek wraz z tym podatkiem, o ile podatek od towarów i usług nie został odliczony na podstawie ustawy o podatku od towarów i usług.

Małżonkowie. Jeśli pozostajesz w związku małżeńskim, w którym istnieje wspólność majątkowa, to możesz „dowolnie” w porozumieniu z małżonkiem odliczać poniesione wydatki. Możecie odliczyć ulgę w częściach równych lub w dowolnej proporcji przez siebie ustalonej, bez względu na to, czy dokument potwierdzający poniesienie wydatku został wystawiony na imię obojga małżonków, czy wyłącznie na męża albo żonę.

Kiedy zwracasz ulgę. Jeśli po roku, w którym skorzystałeś z ulgi, otrzymasz zwrot odliczonych wcześniej wydatków, masz obowiązek oddać ulgę. Robisz to w ten sposób, że w zeznaniu, składanym za rok w którym otrzymałeś ten zwrot, doliczasz do swoich dochodów (przychodów) kwoty uprzednio odliczone w części, która została Ci zwrócona.

Prawa nabyte. Jeżeli w 2022 roku poniosłeś wydatki na odpłatne nabycie zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru zabytków lub udziału w takim zabytku, a następnie w 2023 roku poniosłeś wydatki na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy tym zabytku, to możesz skorzystać z ulgi, na zasadach obowiązujących w 2022 roku (prawa nabyte).

W zeznaniu za 2023 rok odliczysz zarówno wydatki poniesione w 2022 roku na odpłatne nabycie zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru zabytków lub udziału w nim, jak i wydatki poniesione w 2023 roku na prace remontowe, konserwatorskie lub budowlane przy tym zabytku. Wydatek na odpłatne nabycie zabytku nieruchomego odliczysz o ile w momencie dokonywania odliczenia nadal jesteś właścicielem (współwłaścicielem) tego zabytku.

W takim przypadku odliczeniu podlega kwota:

- wydatków na nabycie zabytku wpisanego do rejestru zabytków, nie więcej jednak niż kwota odpowiadająca iloczynowi 500 zł i liczby metrów kwadratowych powierzchni użytkowej tego zabytku; przy czym limit odliczenia na wszystkie Twoje inwestycje z tego tytułu nie może przekroczyć 500 000 zł;
- 50% wydatków na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy tym zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru zabytków; przy czym pamiętaj o warunku posiadania – w momencie poniesienia wydatku – sporządzonego na piśmie pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków na ich prowadzenie.

Więcej informacji na temat ulgi na zabytki znajdziesz w przewodniku dotyczącym tej ulgi: https://www.podatki.gov.pl/media/8742/np_przewodnik_ulga_na_zabytki.pdf

O dodatkowych warunkach tego odliczenia przeczytaj w pkt 16.

Podstawa prawna: art. 26hb ustawy PIT oraz art. 11 ust. 1 ustawy o ryczałcie. Prawa nabyte do tej ulgi wynikają z art. 20 ustawy z dnia 9 czerwca 2022 roku o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw.

10. Ulga na nabycie/objęcie udziałów lub akcji

Ulga na nabycie/objęcie udziałów lub akcji polega na odliczeniu 50% wydatków, które poniosłeś w roku podatkowym na nabycie lub objęcie udziałów (akcji) w:

- alternatywnej spółce inwestycyjnej lub
- spółce kapitałowej, w której alternatywna spółka inwestycyjna:
 - posiada co najmniej 5% udziałów (akcji),

- będzie posiadała co najmniej 5% udziałów (akcji) w wyniku nabycia lub objęcia udziałów (akcji) w tej spółce w okresie 90 dni od dnia nabycia lub objęcia udziałów (akcji) w spółce kapitałowej przez Ciebie.

Wielkość odliczenia od dochodu w roku podatkowym nie może przekroczyć 250 000 zł.

Kiedy korzystasz z ulgi. Odliczenie przysługuje Ci tylko w przypadku, gdy w 2023 roku poniosłeś wydatki na nabycie lub objęcie udziałów (akcji) w alternatywnej spółce inwestycyjnej lub spółce kapitałowej, w której alternatywna spółka inwestycyjna posiada lub będzie posiadała w okresie 90 dni od dnia nabycia lub objęcia przez Ciebie udziałów (akcji) tej spółki co najmniej 5% udziałów (akcji), o ile w alternatywnej spółce inwestycyjnej współnikiem jest podmiot, który nabył lub objął udziały (akcje) w tej spółce sfinansowane w całości lub części ze środków europejskich w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, niemających charakteru bezzwrotnego, przeznaczonych na inwestycje venture capital w Polsce.

Prawo do skorzystania z tej ulgi przysługuje Ci, jeżeli ponadto spełniasz łącznie następujące warunki:

- zawarłeś z alternatywną spółką inwestycyjną umowę inwestycyjną regulującą prawa i obowiązki alternatywnej spółki inwestycyjnej oraz Twoje, wynikające z nabycia przez Ciebie udziałów (akcji) w alternatywnej spółce inwestycyjnej lub wspólnej inwestycji alternatywnej spółki inwestycyjnej oraz Twojej w spółkę kapitałową, w której alternatywna spółka inwestycyjna nabędzie lub obejmie co najmniej 5% udziałów (akcji),
- nie byłeś podmiotem powiązany w rozumieniu art. 23m ust. 1 pkt 4 ustawy PIT z alternatywną spółką inwestycyjną lub spółką kapitałową, w okresie 2 lat poprzedzających dzień pierwszego objęcia lub nabycia udziałów (akcji) w alternatywnej spółce inwestycyjnej lub spółce kapitałowej,
- będziesz posiadał udziały (akcje) w alternatywnej spółce inwestycyjnej lub spółce kapitałowej, nieprzerwanie przez okres co najmniej 24 miesięcy.

Odliczenia wydatków na nabycie lub objęcie udziałów (akcji) poniesionych w 2023 roku możesz dokonać w zeznaniu składanym za 2023 rok.

Kiedy zwracasz ulgę. Jeśli dokonasz zbycia udziałów (akcji) przed upływem okresu 24 miesięcy od ich nabycia lub objęcia, w innym roku niż je nabyłeś lub objąłeś, jesteś obowiązany doliczyć kwoty poprzednio odliczone od podstawy obliczenia podatku w zeznaniu składanym za rok, w którym zbyłeś udziały (akcje) w alternatywnej spółce inwestycyjnej lub w spółce kapitałowej. Natomiast, jeśli dokonasz zbycia udziałów (akcji) w alternatywnej spółce inwestycyjnej lub spółce kapitałowej nabytych lub objętych również w 2023 roku nie masz prawa w 2023 roku do dokonania odliczenia wydatków na ich nabycie lub objęcie.

Podstawa prawna: art. 26hc ustawy PIT.

11. Ulga uczniowska

Ulga ta obowiązuje wyłącznie na zasadzie praw nabytych.

Z ulgi uczniowskiej za wykształcenie uczniów lub z tytułu zatrudnienia pracowników w celu przygotowania zawodowego możesz skorzystać, jeśli ulgę tę przyznał Ci organ podatkowy w drodze decyzji.

Prawa nabyte do ulgi uczniowskiej wynikają z art. 13 ustawy z dnia 12 listopada 2003 roku o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw oraz art. 4 ustawy z dnia 12 listopada 2003 roku o zmianie ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne oraz ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

O dodatkowych warunkach tego odliczenia przeczytaj w pkt 16.

12. Ulga z tytułu zawarcia umowy aktywizacyjnej z osobą bezrobotną

Ulga ta obowiązuje wyłącznie na zasadzie praw nabytych. Możesz z niej skorzystać, jeśli przed 1 stycznia 2007 r. zawarłeś umowę aktywizacyjną z osobą bezrobotną na wykonywanie pracy zarobkowej w gospodarstwie domowym oraz z tytułu tej umowy zapłaciłeś składki na ubezpieczenie społeczne tej osoby.

Jeśli umowa aktywizacyjna, którą zawarłeś przed 1 stycznia 2007 r., cały czas trwa w niezmienionym kształcie, oraz w 2023 roku zapłaciłeś wspomniane składki, to możesz je odliczyć pod warunkiem, że:

- zawarłeś umowę aktywizacyjną zarejestrowałeś w PUP (powiatowy urząd pracy), co masz potwierdzone zaświadczeniem wydanym przez ten urząd,
- poniesione wydatki masz udokumentowane.

Nie odliczysz wydatków, które dotyczą przedłużonej umowy aktywizacyjnej (np. w drodze aneksu) lub umowy zawartej, po 31 grudnia 2006 roku.

Prawa nabyte do ulgi z tytułu zawarcia umowy aktywizacyjnej z osobą bezrobotną wynikają z art. 1 pkt 29 i art. 11 ustawy z dnia 16 listopada 2006 roku o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

O dodatkowych warunkach tego odliczenia przeczytaj w pkt 16.

13. Ulga na dzieci

Ulga na dzieci polega na prawie do pomniejszenia podatku PIT (obliczonego według skali podatkowej) z tytułu:

- wykonywania władzy rodzicielskiej wobec małoletniego dziecka,
- pełnienia funkcji opiekuna prawnego małoletniego dziecka, który mieszka z tym dzieckiem,
- sprawowania nad małoletnim dzieckiem opieki poprzez pełnienie funkcji rodziny zastępczej na podstawie orzeczenia sądu lub umowy zawartej ze starostą,
- utrzymywania dziecka pełnoletniego, które otrzymuje zasiłek pielęgnacyjny, dodatek pielęgnacyjny lub rentę socjalną,
- utrzymywania dziecka pełnoletniego, które nie ukończyło 25. roku życia, uczy się lub studiuje oraz spełnia kryterium dochodowe⁸.

Wykonywanie władzy rodzicielskiej, bycie opiekunem prawnym, pełnienie funkcji rodziny zastępczej, czy utrzymywanie pełnoletniego dziecka, to podstawowy warunek, który musisz spełnić, aby skorzystać z tej ulgi. Nie są to jednak wszystkie warunki. Poniżej sprawdzisz, czy spełniasz pozostałe.

Warunek dotyczący niekorzystania z odmiennych form opodatkowania. Ten warunek spełniasz, jeśli dziecko, z tytułu którego korzystasz z ulgi:

- nie stosuje:
 - przepisów ustawy PIT dotyczących opodatkowania dochodów z pozarolniczej działalności gospodarczej oraz z działów specjalnych produkcji rolnej 19% stawką podatku (art. 30c ustawy PIT),
 - przepisów ustawy o ryczałcie, wyjątkiem regulacji dotyczących tzw. prywatnego najmu (art. 6 ust. 1 ustawy o ryczałcie).Chodzi o niestosowanie przepisów zarówno w zakresie osiągniętych przychodów, poniesionych kosztów, zobowiązania lub uprawnienia do zwiększania lub pomniejszenia podstawy obliczenia podatku albo przychodów, zobowiązania lub uprawnienia do dokonywania innych doliczeń lub odliczeń,
- nie podlega opodatkowaniu podatkiem tonażowym.²¹

Warunek dotyczący wysokości Twoich dochodów. Ten warunek spełniasz zawsze, gdy w roku podatkowym – w tym przez jego część – miałeś co najmniej dwoje dzieci (chodzi o dzieci, które uwzględnia się dla potrzeb ulgi na dzieci) lub miałeś wyłącznie jedno dziecko z potwierdzoną niepełnosprawnością.

Chodzi o niepełnosprawność potwierdzoną: orzeczeniem o zakwalifikowaniu przez organy orzekające do jednego z trzech stopni niepełnosprawności (1), decyzją przyznającą rentę z tytułu całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy, rentę szkoleniową albo rentę socjalną (2), orzeczeniem o niepełnosprawności osoby, która nie ukończyła 16 roku życia (3).

Gdy miałeś tylko jedno dziecko, które nie ma orzeczonej niepełnosprawności, to z ulgi tej skorzystasz, jeśli spełniasz **kryterium dochodowe**. Polega ono na tym, że w przypadku gdy za rok 2023:

- masz prawo rozliczyć podatek jako osoba samotnie wychowująca dzieci (niezależnie od tego czy z tego prawa korzystasz), to Twoje roczne dochody nie mogą przekroczyć 112 000 zł,
- nie spełniasz warunków do rozliczenia podatku jako osoba samotnie wychowująca dzieci i jednocześnie:
 - pozostawałeś w związku małżeńskim przez cały 2023 rok – suma rocznych dochodów Twoich oraz małżonka nie może przekroczyć 112 000 zł,
 - nie pozostawałeś w związku małżeńskim w 2023 roku lub pozostawałeś w nim jedynie przez część roku – Twoje roczne dochody nie mogą przekroczyć 56 000 zł.

²¹ Ustawa z dnia 24 sierpnia 2006 roku o podatku tonażowym.

Przy ustalaniu kryterium dochodowego uwzględniasz tylko te dochody (rozumiane jako przychód pomniejszony o: koszty uzyskania przychodów oraz o składki na ubezpieczenia społeczne odliczane w PIT-36 albo PIT-37, oraz składki na ubezpieczenia zdrowotne odliczane w PIT-36L), które podlegają opodatkowaniu: według skali podatkowej, 19% stawki podatku dla niektórych przychodów z kapitałów pieniężnych, o której mowa w art. 30b ustawy PIT, oraz 19% jednolitej stawki podatku dla dochodów z pozarolniczej działalności gospodarczej i działów specjalnych produkcji rolnej, o której mowa w art. 30c ustawy PIT.

Ile odliczyć. Wysokość odliczenia zależy od liczby dzieci oraz liczby miesięcy, w których w 2023 roku wykonywałeś władzę rodzicielską, byłeś opiekunem prawnym dziecka, pełniłeś funkcję rodziny zastępczej lub utrzymywałeś pełnoletnie dziecko.

Jeśli w 2023 roku czynności te wykonywałeś w stosunku do:

- **jednego dziecka** – za każdy miesiąc ich wykonywania możesz odliczyć 92,67 zł (maksymalnie za rok 1 112,04 zł),
- **dwojga dzieci** – za każdy miesiąc ich wykonywania możesz odliczyć po 92,67 zł (maksymalnie za rok 2 224,08 zł),
- **trojga dzieci** – za każdy miesiąc ich wykonywania możesz odliczyć po 92,67 zł na pierwsze i drugie dziecko oraz 166,67 zł na trzecie dziecko (maksymalnie za rok 4 224,12 zł),
- **co najmniej czworga dzieci** – za każdy miesiąc ich wykonywania możesz odliczyć po 92,67 zł na pierwsze i drugie dziecko oraz 166,67 zł na trzecie dziecko oraz po 225,00 zł na czwarte i każde kolejne dziecko (maksymalnie w przypadku czworga dzieci możesz odliczyć 6 924,12 zł, odpowiednio w przypadku pięciorga 9 624,12 zł, sześciorga 12 324,12 zł). Dla każdego kolejnego dziecka kwota ta wzrasta maksymalnie o 2 700 zł rocznie.

Przy ustalaniu wysokości odliczenia pomijasz te miesiące, w których dziecko: zostało decyzją sądu umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie w rozumieniu przepisów o świadczeniach rodzinnych (są nimi młodzieżowy ośrodek wychowawczy, schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, areszt śledczy, zakład karny, szkoła wojskowa lub inna szkoła, w sytuacji gdy pobyt jest nieodpłatny) lub pozostawało w związku małżeńskim.

Jeśli w danym miesiącu w stosunku do tego samego dziecka wykonywana była władza rodzicielska, sprawowana opieka prawna lub dziecko przebywało w rodzinie zastępczej (np. w związku z odebraniem dziecka biologicznym rodzicom i jego umieszczeniem w rodzinie zastępczej), to za ten miesiąc możesz odliczyć nie więcej niż 1/30 przysługującej kwoty odliczenia za każdy dzień, w którym sprawowałeś pieczę nad dzieckiem.

Wysokość odliczenia na „wspólne” dziecko dotyczy obojga rodziców, opiekunów prawnych dziecka oraz pozostających w związku małżeńskim rodziców zastępczych. Oznacza to, że rodzice/opiekunowie dzielą się kwotą ulgi na to dziecko. Mogą to zrobić w dowolnej proporcji przez siebie ustalonej, np. po 50%, czy w stosunku 30% do 70%, 10% do 90%.

Jeśli rodzice nie są zgodni wobec podziału tej kwoty (np. każdy chce odliczyć 100% ulgi na dzieci), to spór ten rozstrzygają przepisy ustawy PIT w ten sposób, że jeśli zgodnie z rozstrzygnięciem sądu, po rozwodzie lub w takcie separacji, rodzice sprawują naprzemienną pieczę nad dzieckiem, lub miejsce zamieszkania dziecka jest takie samo jak obojga rodziców – ulgę na to dziecko rodzice odliczają po 50%. W pozostałych przypadkach, np. gdy miejsce zamieszkania dziecka jest ustalone przy jednym rodzicu lub opiekunie prawnym, 100% ulgi odlicza tylko ten rodzic/opiekun.

Dla celów ulgi na dzieci **nie musisz dokumentować wysokości poniesionych wydatków**. W zeznaniu musisz natomiast podać liczbę dzieci i ich numery PESEL, a w przypadku braku tych numerów - imiona, nazwiska oraz daty urodzenia dzieci. Ten obowiązek realizujesz wypełniając **część E załącznika PIT/O**.

Na żądanie organów podatkowych musisz także przedstawić zaświadczenia, oświadczenia oraz inne dowody niezbędne do ustalenia prawa do ulgi na dzieci, którą odliczasz, w szczególności: odpis aktu urodzenia dziecka (1), zaświadczenie sądu rodzinnego o ustaleniu opiekuna prawnego dziecka (2), odpis orzeczenia sądu o ustaleniu rodziny zastępczej lub umowę zawartą między rodziną zastępczą a starostą (3), zaświadczenie o uczęszczaniu pełnoletniego dziecka do szkoły lub na uczelnię.

W załączniku PIT/O⁽²⁸⁾ najpierw wypełniasz poz. 48 i poz. 49 (małżonek – 50) a następnie część E załącznika PIT/O.

Jeśli część E jest niewystarczająca do podania informacji o wszystkich dzieciach uprawniających do ulgi, wypełniasz kolejne załączniki PIT/O, a w poz. 4 wpisujesz kolejny numer załącznika.

Jeśli kwota odliczenia z tytułu ulgi na dzieci, którą wykazałeś w poz. 49 załącznika PIT/O⁽²⁸⁾ (małżonek – poz. 50), jest niższa od przysługującego odliczenia z tytułu tej ulgi wykazanego we wszystkich poz. 7 i 8 w części E załącznika PIT/O, masz prawo do dodatkowego zwrotu z tytułu ulgi na dzieci. Informacje na ten temat znajdziesz w broszurze do PIT-36 i PIT-37.

O dodatkowych warunkach tego odliczenia przeczytaj w pkt 16.

Podstawa prawna: art. 27f ustawy PIT.

14. Ulga abolicyjna

Jeśli podlegasz w Polsce nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu (jesteś polskim rezydentem podatkowym) i uzyskujesz określone dochody zagraniczne, do których ma zastosowanie **metoda odliczenia proporcjonalnego**, możesz skorzystać z tzw. ulgi abolicyjnej.

Z ulgi abolicyjnej skorzystasz, jeśli uzyskujesz za granicą dochody (przychody):

- ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej oraz spółdzielczego stosunku pracy,
- z działalności wykonywanej osobiście,
- z pozarolniczej działalności gospodarczej,
- z praw majątkowych w zakresie praw autorskich i praw pokrewnych w rozumieniu odrębnych przepisów, z wykonywanej poza terytorium Polski działalności artystycznej,

literackiej, naukowej, oświatowej i publicystycznej, z wyjątkiem dochodów (przychodów) uzyskanych z tytułu korzystania z tych praw lub rozporządzania nimi

– które powinieneś rozliczyć na zasadach określonych w art. 27 ust. 9 albo 9a ustawy PIT (tj. stosując w celu uniknięcia podwójnego opodatkowania metodę odliczenia proporcjonalnego).

W celu skorzystania z ulgi abolicyjnej powinieneś odliczyć od podatku, obliczonego zgodnie z art. 27 ustawy PIT, kwotę stanowiącą różnicę między podatkiem obliczonym przy zastosowaniu metody odliczenia proporcjonalnego a kwotą podatku, gdyby zastosowanie miała do tych przychodów zagranicznych metoda wyłączenia z progresją. Wysokość odliczenia nie może jednak przekroczyć kwoty **1 360 zł**.

Jeżeli uzyskujesz przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej opodatkowane ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych, masz prawo dokonać zmniejszenia ryczałtu o kwotę ustaloną we wskazany powyżej sposób.

Prawo do odliczenia ulgi abolicyjnej przysługuje również, gdy rozliczasz dochody z pozarolniczej działalności gospodarczej lub działów specjalnych produkcji rolnej na zasadach określonych w art. 30c ustawy PIT.

Nie stosujesz limitu odliczenia z tytułu ulgi abolicyjnej do dochodów z tytułu:

- pracy najemnej,
- wykonywania usług, na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło, uzyskiwanych wyłącznie od osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą, osoby prawnej i jej jednostki organizacyjnej oraz jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej (z wyjątkiem przychodów uzyskanych na podstawie umów zawieranych w ramach prowadzonej przez podatnika pozarolniczej działalności gospodarczej),
- umów o zarządzanie przedsiębiorstwem, kontraktów menedżerskich lub umów o podobnym charakterze, w tym przychodów z tego rodzaju umów zawieranych w ramach prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej (z wyjątkiem przychodów otrzymywanych przez osoby, niezależnie od sposobu ich powoływania, należące do składu zarządów, rad nadzorczych, komisji lub innych organów stanowiących osób prawnych)

– jeżeli dochody te osiągnąłeś z tytułu pracy lub usług wykonywanych **poza terytorium lądowym państw**.

W przypadku osiągania takich rodzajów dochodów, masz prawo do odliczenia ulgi abolicyjnej **w pełnej wysokości**.

Odliczenia nie możesz zastosować, gdy określone dochody uzyskałeś w krajach i na terytoriach określanych jako **tzw. raje podatkowe**. Są to kraje i terytoria wymienione w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 28 marca 2019 roku w sprawie określenia krajów i terytoriów stosujących szkodliwą konkurencję podatkową w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych.

Wydatki wykazane w części C załącznika PIT/O odliczasz od podatku, jeżeli nie zostały odliczone od podatku na podstawie ustawy o ryczałcie.

Podstawa prawna: art. 27g ustawy PIT oraz art. 13a ustawy o ryczałcie.

15. Ulga dla rodzin 4+

Informacje o uldze dla rodzin 4+ znajdziesz w broszurach do zeznań PIT-36 oraz PIT-37 oraz na stronie: www.podatki.gov.pl.

Jeśli z ulgi dla rodzin 4+ korzystasz w zeznaniu: PIT-28, PIT-36, PIT-36L lub PIT-37, wypełnij część E załącznika PIT/O, w ten sposób, że podaj w niej numery PESEL dzieci, które uprawniają Cię do tej ulgi. Jeśli dziecko urodziło się za granicą i nie posiada numeru PESEL, podaj jego imię, nazwisko oraz datę urodzenia.

Dla potrzeb tej ulgi podaj dane co najmniej czworga dzieci. Jeśli są to te same dzieci, które podałeś w uldze na dzieci wystarczy, że przy każdym dziecku zaznaczysz w części E załącznika PIT/O kwadrat w poz. 9 (małżonek – kwadrat w poz. 10).

Jeśli część E jest niewystarczająca do wskazania informacji o wszystkich dzieciach, które chcesz podać, wypełniasz kolejne załączniki PIT/O, a w poz. 4 wpisujesz numer kolejnego załącznika.

Jeśli za rok 2023 korzystasz z ulgi dla rodzin 4+ i nie musisz składać zeznania, informacje o dzieciach uprawniających do tej ulgi wykaż w informacji PIT-DZ. Jej wzór znajdziesz na: <https://www.gov.pl/web/finanse/pit-dz>.

16. Wspólne warunki dla ulg wykazywanych w PIT/O

Możesz odliczyć tylko te wydatki, które:

- nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów – wyjątek stanowią darowizny przekazane na przeciwdziałanie skutkom działań wojennych na terytorium Ukrainy, o których mowa w art. 52zk ust. 3 ustawy PIT,
- nie zostały wcześniej odliczone, np. jeśli w zeznaniu PIT-37 odliczyłeś ulgę z tytułu wpłat na IKZE, to tych samych wpłat nie możesz ponownie odliczyć w PIT-36L i PIT-28,
- nie zostały Ci zwrócone w jakiejkolwiek formie.

Jeśli odliczyłeś ulgę od dochodu, podstawy obliczenia podatku lub podatku, a następnie otrzymałeś zwrot odliczonych kwot (w całości lub w części), w zeznaniu podatkowym składanym za rok podatkowy, w którym otrzymałeś ten zwrot, doliczasz odpowiednio kwoty poprzednio odliczone.

Broszura informacyjna do załącznika PIT/O za 2023 rok jest jedną z pierwszych broszur, którą przygotowaliśmy stosując zasady prostego języka (możesz o nich przeczytać na stronie: <https://www.gov.pl/web/sluzbacywilna/prosty-jezyk>). Podziel się z nami swoją opinią, czy przyjęty sposób komunikacji jest dla Ciebie czytelny. Napisz nad czym powinniśmy jeszcze popracować, aby poprawić jakość tego dokumentu. Swoje uwagi prześlij nam mailem na: Uwagi.BroszuryPIT@mf.gov.pl. Uwagi przyjmujemy do 30 kwietnia 2024 roku.